

Các trận động đất đã làm nứt vỡ đường và trận nhà cửa nhiều hộ dân cũng như cơ quan nhà nước

Đập thủy điện Sông Tranh 2, ở Trà My, Quảng Nam (DR)

Theo tin tức báo chí trong nước, hôm nay 23/09/2012 tại huyện Bắc Trà My tỉnh Quảng Nam, từ khuya hôm qua cho đến trưa nay, theo giờ Việt Nam, tại các khu tái định cư thủy điện Sông Tranh 2, đã xảy ra 7 trận động đất liên tiếp, trong đó có một trận lớn, độ chấn kéo dài đến 10 giây.

Đây là trận động đất lớn nhất mà người dân có thể cảm nhận được, kể từ khi có đập thủy điện Sông Tranh 2 cho đến nay.

Các trận động đất đã làm nứt vỡ đường và trận nhà cửa nhiều hộ dân cũng như cơ quan nhà nước. Hiện chính quyền địa phương huyện Bắc Trà My đang tiếp tục hướng dẫn cho dân chúng vùng động đất cách ứng phó, kinh phí tiếp tục hướng do tỉnh thành Tỉnh nhìn thấy giải tài trợ.

Trước đó, đoàn khảo sát của Viện Vật lý Địa cầu và Viện Địa chất đã đến Bắc Trà My nghiên

Cứu thế của ta ngày 7 đến 12/9. Báo cáo kết luận của đoàn khảo sát động đất, các trận động đất gần đây tại Bắc Trà My là động đất kích thích, liên quan đến việc tích nước ở hồ thủy điện Sông Tranh 2. Trong thời gian tới, động đất kích thích sẽ tiếp tục xảy ra, nhưng sẽ không vượt quá 5,5 độ Richter.

Đoàn cũng kiến nghị chủ đầu tư là Tập đoàn Điện lực Việt Nam lắp đặt bổ sung thêm hai máy gia tốc tại khu vực đập, và các trạm quan sát động đất. Bên cạnh đó cần phải nghiên cứu chi tiết và toàn diện hơn tại khu vực Bắc Trà My và lân cận, nhằm đánh giá ảnh hưởng đến việc vận hành thủy điện Sông Tranh 2.

Trưởng RFI Việt Nam, ông Hà Nội, tiến sĩ Lê Huy Minh, Phó viên trưởng Viện Vật lý Địa cầu, trưởng đoàn khảo sát cho biết thêm chi tiết :

RFI : Xin chào tiến sĩ Lê Huy Minh. Thưa ông, báo cáo của đoàn khảo sát khảo sát động đất qua quanh khu vực thềm lục địa Sông Tranh 2 là động đất kích thích. Nhưng vì sao thủy điện không tích nước nữa, mà chỉ trong vòng 13 tiếng động đất qua lại có thêm 7 trận động đất liên tiếp tại Bắc Trà My ?

TS Lê Huy Minh : Câu hỏi đó khó, vì thực tế như thế này. Việc đó là mối quan hệ giữa độ cao mặt nước với sự trận động đất xảy ra, là một chu kỳ số liệu còn thiếu nên, nên chúng ta có khảo sát như gì chứ không. Vì trong thực tế nhiều khi tích nước ở độ cao lớn nhất thì cũng có thể nhiều việc động đất xảy ra. Nhưng khi nước hồ rút đi, việc có thể có động đất.

Tuy nhiên như tôi đã nói, chu kỳ số liệu về độ cao mặt nước với động đất chưa đủ dùng, nên nhiều khi cũng chưa khảo sát như được mối quan hệ một cách trực tiếp giữa độ cao mặt nước với hoạt động động đất.

RFI : Nhưng vậy có nghĩa là khu vực xung quanh đó việc có thể tiếp tục diễn ra động đất ?

Trong báo cáo trước mình cũng đã nêu, thực tế là tất cả những trận động đất xảy ra gần hồ thủy điện là động đất kích thích, vì liên quan đến việc tích nước ở hồ chứa. Hồ bắt đầu được tích nước từ ngày 29/11/2010, đến vào khoảng tháng 3/2011 thì ngừng lại ta bắt đầu có một nhóm thủy

động đất. Tuy vậy trận này ở khu vực liên tiếp xảy ra động đất, cũng ở gần khu vực hồ chứa.

Ngày nay hôm nay chúng ta, lúc 10 giờ 57 phút, cũng có một trận động đất nữa, có độ lớn là 4,1 độ Richter, thì nó cũng xảy ra cách đây 7 cây số thôi. Nghĩa là vẫn ở gần khu vực hồ chứa thủy điện.

Thì hai nữa là xu thế của hoạt động động đất ở đây mình vẫn chưa thể có dấu hiệu giảm xuống cũng như là tụt xuống. Bởi vì từ tháng 11 năm ngoái đã có hai trận có độ lớn là 3,4 độ Richter xảy ra. Rồi đến tháng Ba vừa rồi có một trận độ lớn 3,1 độ Richter. Nhưng từ đầu tháng Chín cho đến ngày hôm nay đã có ba trận động đất có magnitude lớn hơn 4 xảy ra. Như vậy rõ ràng là có một sự tụt xuống của động đất ở khu vực này vẫn chưa suy giảm. Cho nên là đề báo trong thời gian tiếp động đất vẫn còn có thể tiếp tục xảy ra ở khu vực này.

RFI : Theo báo cáo thì không thể quá 5,5 độ Richter phải không ?

Đề báo là như vậy. Nếu là động đất kích thích, chắc chắn nó không bao giờ vượt quá độ của động đất kiến tạo cả. Ở đây thì những đợt gây ở khu vực Bắc Trà My và lân cận, mình đánh giá là động đất kiến tạo liên quan đến đợt gây này chỉ là 5,5 độ thôi. Cho nên những trận động đất kích thích cũng không thể nào vượt quá độ của giá trị 5,5 độ Richter như đã đánh giá.

RFI : Thưa ông, phòng ngừa thiên khố sát động như vẫn chưa đầy đủ, như vậy cần có những thiết bị hiện đại hơn phải không ?

Hiện nay phải nói rằng hệ thống thiết bị ở khu vực này còn rất thiếu. Các trạm của Viện Vật lý Địa cầu thì cách khá xa, trạm gần nhất ở vị trí khu vực này là Huế, và trạm Bình Định thì cũng cách vị trí khu vực Bắc Trà My từ 130 đến 150 cây số. Cho nên đưa vào số lượng động đất để dự mà đánh giá thì cũng không được chính xác lắm.

Còn bên cái máy đặt ở khu vực đập thủy điện Sông Tranh là để ghi gia tốc thôi. Chưa đưa vào số liệu đó cũng chỉ đánh giá được một cách gần đúng vị trí xảy ra động đất, còn magnitude của nó thì đánh giá rất là khó.

Do vậy phải nói rằng là các thiết bị quan trọng ở đây vẫn còn đang thiếu. Dự kiến trong tháng 10

Việt Nam V&t lý Địa a c&u s& xây dựng m&t m&ng l& i tr&m quan sát & khu vực này, g&m kho&ng 5 tr&m. Hy vọng r&ng v&i s& l&ng tr&m nh& th& thì v&i c& lý thông tin v& động đất s& chính xác hơn. Ví dụ như v& trí xảy ra động đất s& chính xác hơn, magnitude của nó cũng s& đánh giá dễ dàng hơn.

RFI : Còn v& động ngh& bổ sung hai máy gia t&c ch& khu vực đ&p thì ch& đ&u t& có động ý không ?

Nh&ng động ngh& đ&y ch& đ&u t& hoàn toàn động ý, nh&ng cũng ph&i ch& th&i gian đ& mua. Trong khi ch& đ&i, phía Việt Nam V&t lý Địa a c&u có m&t s& máy gia t&c thì cũng s& mang vào đây đ& đ&t cùng v&i máy quan sát động đất.

RFI : Đ&&c bi&t còn ph&i m&i thêm c& chuyên gia n&&c ngoài ?

Th&c t& thì phía c& quan qu&n lý cũng t&o đ&iu ki&n cho m&i các chuyên gia vào đ& xem xét và góp ph&n vào v&i c& nghiên c&u. Nh&ng tôi nghĩ r&ng đ&iu quan tr&ng nh&t c&a phía Việt Nam mình bây gi& là ph&i đ&t nh&ng tr&m quan sát đ& ghi đ&&c động đất & khu vực đ&y. Ch& có trên c& s& ghi đ&&c chính xác tình hình hoạt động động đất đ&y, thì m&i có thể có đ&&c nh&ng kết luận chính xác.

T&t nhiên là m&i các chuyên gia thì cũng có thể có ý ki&n t& v&n, & n&&c ng&&i ta cũng có nh&ng kinh nghi&m đ& nghiên c&u v& động đất kích thích thì ng&&i ta có thể gi&i thi&u nh&ng kết quả nghiên v& tình hình động đất. Trên c& s& đó, nh&ng kinh nghi&m đ&y mình có thể bổ sung vào nh&ng nghiên c&u v& quy trình động đất kích thích & khu vực này. Ch& còn tôi nghĩ r&ng đ&iu quan tr&ng hơn t&t c& v&n là s& tích c&c c&a các nhà nghiên c&u khoa học trong n&&c.

Ch&ng h&n nh& đ&t các tr&m quan tr&c đ& ghi động đất, r&i đ& ki&n có thể đ&t c& nh&ng thi&t b& quan sát v& d&ch chuyên c&a v& trái đất & khu vực này, và nhi&u ph&&ng pháp khảo sát khác v& đ&a ch&t.

RFI : Nếu là động đất kích thích do tích n&&c, nh& v&y nếu không tích n&&c n&a thì s& hơn ch& nguy c& này. Thế thì th&y đ&i Sông Tranh 2 s& không hoạt động đ&&c n&a ?

Th&c t& nh& th& này. Th&y đi&n Sông Tranh 2 g&i là không tích n&&c nh&ng nó v&n có m&t c&a x& tràn & đ& cao 161 m. Hi&n nay đang & m&c n&&c ch&t là 140 m, có nghĩa là n&u có n&&c ch&y vào hai t& máy phát đi&n thì nó s& ch&y ra ngoài h&t, nghĩa là m&c n&&c th&p nh&t có th& có & cái đ&p đ&y. Th& nh&ng n&u mà lũ v& thì nó v&n có th& dâng lên đ&n đ& cao 161 m.

G&i là không tích n&&c nh&ng có th& đi&u ch&nh đ&&c m&c n&&c & c&a x& tràn cho t&i m&c c&c đ&i đ& ki&n tích n&&c & đ& cao 175 m. Còn bây gi& & m&c n&&c ch&t 140 m đ&n 160 m thì nói chung là khó đi&u ch&nh, b&i vì ch& có n&&c ch&y qua hai cái t& máy &y là đã phát đi&n liên t&c. N&u nh& n&&c vào nhi&u thì ph&i c& g&ng x& ra kh&i khu v&c h& b&ng hai t& máy phát đi&n &y thôi. Ch& cũng không có c&a x& đ&y, do v&y mà n&&c trong h& đ&y nói chung là đ&n bây gi& không tích n&&c, nh&ng v&n có th& lên đ&&c đ& cao nh&t là đ&n 160 m.

RFI : Nh& v&y là v&n s& đ&ng đ&&c ?

T&t nhiên là s& đ&ng đ&&c ch& trong m&t th&i gian nào đ&y thôi, b&i vì trong mùa m&a n&u mà không tích n&&c nhi&u trong năm, thì đ&n lúc nào đó nó s& h&t. T&c là th&y đi&n không ho&t đ&ng đ&&c trong su&t c& th&i gian m&t năm nh& là thi&t k& ban đ&u ng&&i ta đã tính toán.

Th& đ& bây gi& n&u tích n&&c & đ& cao &n nh&t là 175 m ch&ng h&n, thì qua mùa lũ r&i đ&n mùa khô v&n đ& n&&c đ& ch&y trong m&y tháng mùa khô - ví đ& nh& th& - r&i đ&n mùa m&a sang năm n&&c tích vào. Th& nh&ng n&u không đ&&c tích n&&c & đ& cao t& 161 m đ&n 175 m, ch& tích đ&&i 161 m thôi thì có th& trong mùa khô s& không còn n&&c mà ch&y. Tình hình là nh& v&y.

RFI : Ng&&i dân v&n ho&ng s& không tin vào các k&t lu&n c&a các nhà khoa h&c, thì ông nghĩ sao ?

Khi vào đi&u tra t&i ch&, thì mình th&y nh& th& này. Dân ng&&i ta ho&ng s& thì có m&y y&u t&. Th& nh&t, bà con & trong &y h&u nh& không quen, ch&a bao gi& bi&t đ&&c v& đ&ng đ&t. Tr&&c đây & khu v&c đ&y đ&ng đ&t x&y ra r&t ít, nên ng&&i ta h&u nh& không có ki&n th&c gì v& đ&ng đ&t c&. Đ&n bây gi& đ&ng đ&t &i x&y ra liên t&c và còn kèm theo ti&ng n& thành th& ra dân r&t s&.

Việt Nam : Liên tiếp xảy ra 7 trận động đất tại khu vực thềm lục địa Sông Tranh 2 trong hôm nay

Tác Giả: Th&y My

Chúa Nhật, 23 Tháng 9 Năm 2012 11:21

Th& hai n&a là th&y đi&n Sông Tranh 2 trong quá trình thi công h&i tháng Ba, tháng T& v&a r&i, l&u l&ng n&c ch&y qua t&ng đ&i cao, t&i h&n 70 bit/giây, nh& các ph&ng ti&n thông tin đ&i chúng c&a Việt Nam đã nói. Ng&i ta s& cái đ&p &y thi công không đ&m b&o vì lý do đó.

Ch& còn v&a r&i vào làm vi&c tr&c ti&p v&i UBND t&nh Qu&ng Nam, huy&n B&c Trà My, và xu&ng các đ&a bàn thì m&i th&y dân ng&i ta s& không h&n là riêng đ&ng đ&t, mà còn lo cái đ&p th&y đi&n &y n&a.

RFI : Xin r&t c&m &n ti&n sĩ Lê Huy Minh, Phó vi&n tr&ng Vi&n V&t lý Đ&a c&u & Hà N&i.